

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Τροποποίηση του ν. 3126/2003 για την ποινική ευθύνη των Υπουργών»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Όπως αναφέρεται στην από 19 Οκτωβρίου 2010, προς την Βουλή των Ελλήνων, Έκθεση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, το ειδικό συνταγματικό καθεστώς, το σχετικό με την ποινική ευθύνη των Υπουργών, υπάρχει προς όφελος της καλής λειτουργίας του πολιτεύματος και όχι για την αυξημένη προστασία των φυσικών προσώπων των Υπουργών. Είναι δε, ένας θεσμός που προβλέπεται σε όλες τις σύγχρονες κοινοβουλευτικές δημοκρατίες.

Με την αναθεώρηση του Συντάγματος το 2001 και με τον εκτελεστικό του νόμο 3126/2003, επήλθαν βελτιώσεις, σε σχέση με τις ρυθμίσεις του παρελθόντος. Ωστόσο, η εφαρμογή του ισχύοντος νόμου κατέδειξε την ανάγκη μιας ευρύτερης αναθεώρησης του θεσμικού πλαισίου για την ευθύνη των Υπουργών. Οι ριζικές αλλαγές στο νόμο περί της ποινικής ευθύνης των Υπουργών προϋποθέτουν αναθεώρηση του Συντάγματος, καθώς το άρθρο 86 του ισχύοντος Συντάγματος περιγράφει λεπτομερώς το σχετικό ρυθμιστικό πλαίσιο. Ως τότε, όμως, επιβάλλεται να επέλθουν μεταβολές, μέσα στο πλαίσιο και τα όρια που χαράσσει το προαναφερόμενο άρθρο του Συντάγματος, που να ικανοποιούν την καθολικά εκφραζόμενη απαίτηση να μη μένουν ατιμώρητοι οι Υπουργοί για πιθανές αξιόποινες πράξεις που τελούν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Οι επιχειρούμενες αλλαγές με το παρόν σχέδιο νόμου στοχεύουν κυρίως στην εξάλειψη διακρίσεων υπέρ των Υπουργών, που δεν επιβάλλονται από το Σύνταγμα και στην πρόβλεψη οικονομικών μέτρων που διευκολύνουν το ανακριτικό έργο. Με το άρθρο 1 του σχεδίου νόμου ορίζεται ότι η παραγραφή των εγκλημάτων που τελούνται από Υπουργό διέπεται πλέον από τις κοινές διατάξεις του Γενικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα, αφού η βραχυχρόνια παραγραφή που καθιερώνει ο ισχύων νόμος, με μόνη αιτιολογία την ανάγκη ταχείας περαίωσης της διαδικασίας, εκτός από τη δημιουργία της εντύπωσης ότι θεσπίζεται αδικαιολόγητο υπουργικό προνόμιο, ουσιαστικά αντιστρατεύεται την αξίωση για ασφαλή διάγνωση της υπόθεσης και ορθή απονομή της δικαιοσύνης. Τούτο, άλλωστε, τονίζεται και στην από 19 Οκτωβρίου 2010 Έκθεση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, όπου αναφέρεται ότι πρέπει «να καταργηθεί ο ειδικός χρόνος παραγραφής των αδικημάτων που τελούν οι Υπουργοί και Υφυπουργοί και τα σχετικά αδικήματα να παραγράφονται με τη συνήθη παραγραφή που ισχύει για όλους τους πολίτες».

Με το άρθρο 2 (που τροποποιεί στο σύνολό του το άρθρο 5 του ν. 3126/2003) και λαμβάνοντας υπόψη σχετική πρόταση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, όπως αυτή διατυπώνεται στην παραπάνω Έκθεσή της προς την Βουλή των Ελλήνων, προτείνεται η θεσμοθέτηση ενός νέου σταδίου αξιολόγησης των στοιχείων που σχετίζονται με αξιόποινες πράξεις Υπουργών. Έτσι, προτού η Βουλή αποφασίσει για τη σύσταση Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, συγκροτείται Τριμελές Γνωμοδοτικό Συμβούλιο, αποτελούμενο από α-

νώτατους δικαστικούς λειτουργούς, και το οποίο, αφού προβεί στο νομικό έλεγχο των στοιχείων της κατηγορίας και την αξιολόγηση της ουσιαστικής βασιμότητας αυτών, θα γνωμοδοτεί εάν προκύπτει ανάγκη διερεύνησης ποινικής ευθύνης Υπουργού. Θα γνωμοδοτεί, δηλαδή, εάν από τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στη Βουλή πιθανολογείται η ποινική ευθύνη Υπουργού. Το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο θα υποβάλλει, όπως μόλις πιο πάνω αναφέρθηκε, τη γνωμοδότησή του στη Βουλή πριν η τελευταία αποφασίσει τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, προκειμένου έτσι να υποβοηθηθούν στο έργο τους οι βουλευτές, αφού θα έχουν κατ' αυτόν τον τρόπο τη δυνατότητα να μορφώσουν ασφαλέστερη άποψη για την υπόθεση. Ακόμη, με την εν λόγω γνωμοδότηση του Τριμελούς Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, περιορίζεται η άσκοπη ενασχόληση της Βουλής με προδήλως αβάσιμες, προπετείς και ανεπίδεκτες δικαστικής εκτίμησης καταγγελίες κατά Υπουργών.

Περαιτέρω, με το ίδιο άρθρο, ορίζεται ότι η διενέργουσα την προκαταρκτική εξέταση κοινοβουλευτική επιτροπή, η οποία έχει όλες τις αρμοδιότητες του Εισαγγελέα Πρωτοδικών όταν αυτός ενεργεί προκαταρκτική εξέταση, διατάσσει την κατάσχεση των οικονομικών ωφελημάτων, κατά την έννοια του άρθρου 76 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα, που τυχόν προέκυψαν από την αξιόποινη πράξη του Υπουργού. Τούτο ορίζεται, το μεν για το λόγο ότι στην νομολογία και θεωρία υπάρχουν διϊστάμενες απόψεις αν στην προκαταρκτική εξέταση είναι δυνατή η κατάσχεση, όμως, η μάλλον κρατούσα άποψη είναι υπέρ της επιβολής ενός τέτοιου μέτρου [βλ. Ν. Ανδρουλάκη, Θεμελιώδεις έννοιες της ποινικής δίκης, έκδ. γ', 2007, σελ. 304, πλαγιαρ. 492, Θ. Δαλακούρα, Ποιν.Δικ. 2007 σελ. 1326 επ., ιδίως 1328-1329, Μ. Μαργαρίτη, Ερμηνεία Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, Αθήνα 2008, υπ' άρθρο 253, σελ. 490, πλαγιαρ. 4], το δε γιατί κρίνεται ότι έτσι εξυπηρετείται άμεσα το δημόσιο συμφέρον, το οποίο έχει πληγεί από την άδικη πράξη του Υπουργού. Περαιτέρω ορίζεται ότι για τα κατασχεθέντα αποφαίνεται το Δικαστικό Συμβούλιο του άρθρου 8 [η κλήρωση των μελών του οποίου γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση της ολομέλειας της Βουλής] με το βούλευμα που εκδίδει για την ουσία της κατηγορίας και τελειωτικών η τύχη αυτών κρίνεται με την απόφαση του κατά το άρθρο 86 του Συντάγματος Ειδικού Δικαστηρίου, όπως ειδικότερα προβλέπεται στο άρθρο 6 του παρόντος νομοσχεδίου.

Ακόμη, κρίθηκε ότι είναι ανάγκη, προς μείζονα διασφάλιση των συμφερόντων του Δημósου, να μπορεί ο ανακριτής-μέλος του Αρείου Πάγου, με τη σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα του Συμβουλίου (που ομοίως είναι αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου), να απαγορεύσει την κίνηση κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, καθώς και το άνοιγμα των θυρίδων θησαυροφυλακίου του κατηγορουμένου, έστω και κοινών οποιουδήποτε είδους με άλλο πρόσωπο, εφόσον υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή οι θυρίδες περιέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από τέλεση της πράξης. Τηρείται δε η αρχή της αναλογικότητας, αφού ορίζεται ότι η κατά τα άνω απαγόρευση κίνησης λογαριασμών επιτρέπεται μόνον όταν η πράξη για την οποία διενεργείται ανάκριση είναι σε βαθμό κακουργήματος. Η απαγόρευση ισχύει από τη χρονική στιγμή της επίδοσης στο πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπι-

στωτικό οργανισμό της διάταξης του ανακριτή και από τότε απαγορεύεται το άνοιγμα της θυρίδας και είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου εκταμίευση χρημάτων από το λογαριασμό ή εκποίηση τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Ρητώς εξαιρούνται από την απαγόρευση λογαριασμοί και ποσά τα οποία είναι αναγκαία για την κάλυψη των γενικότερων δαπανών διαβίωσης του κατηγορουμένου και της οικογένειάς του, των εξόδων για την νομική του υποστήριξη και των βασικών εξόδων για την διατήρηση των δεσμευμένων ως άνω στοιχείων. Ο κατηγορούμενος και ο τρίτος δικαιούνται να ζητήσουν την άρση της διάταξης του ανακριτή, με αίτηση που απευθύνεται προς το Δικαστικό Συμβούλιο, ενώ προβλέπεται και η δυνατότητα ανάκλησης της διάταξης αν προκύψουν νέα στοιχεία. Έτσι, ρυθμίζονται τα σχετικά ζητήματα στο άρθρο 4 του σχεδίου νόμου.

Τέλος, με τον ισχύοντα νόμο περί ποινικής ευθύνης των Υπουργών, δεν επιτρέπεται κατά Υπουργού η έκδοση εντάλματος βίαιης προσαγωγής, σύλληψης και προσωρινής κράτησης, ούτε δε και η επιβολή περιοριστικών όρων σε αυτόν. Και ενώ φαίνεται δικαιολογημένη η μη έκδοση σε βάρος Υπουργού εντάλματος βίαιης προσαγωγής, σύλληψης και προσωρινής κράτησης, που αποτελούν σκληρά μέτρα δικονομικού καταναγκασμού και προκαλούν δυσανάλογη βλάβη στην πολιτική ζωή του τόπου σε σχέση με το δικονομικό όφελος στο οποίο στοχεύουν (:εξασφάλιση της παρουσίας του κατηγορουμένου στην ποινική διαδικασία), ωστόσο, δεν φαίνεται δικαιολογημένη η απαγόρευση επιβολής περιοριστικών όρων, αφού οι τελευταίοι αποτελούν ήπιο μέτρο στοιχειώδους δικονομικής εξασφάλισης. Συνεπώς, με το άρθρο 5, προτείνεται με το σχέδιο νόμου ότι είναι δυνατή, κατά τους όρους των άρθρων 282 παράγραφοι 1 και 2 και 296 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η επιβολή περιοριστικών όρων σε Υπουργό.

Αθήνα, 8 Μαρτίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ι. Ραγκούσης

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Δ. Δρούτσας

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Μ. Χρυσοχοϊδης

ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Α. Διαμαντοπούλου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Παπακωνσταντίνου

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Ευάγ. Βενιζέλος

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κ. Μπιρμπίλη

ΥΠΟΔΟΜΩΝ,
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Δ. Ρέππας

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Λ. Κατσέλη

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Κ. Σκανδαλίδης

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Χρ. Παπουτσής

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Χ. Παμπούκης

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Μ. Ξενογιαννακοπούλου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Σ. Ξυνίδης

ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Φ. Γεννηματά

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Α. Λοβέρδος

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Χ. Καστανίδης

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Π. Γερουλάνος

ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ,
ΝΗΣΩΝ ΚΑΙ
ΑΛΙΕΙΑΣ

Ι. Διαμαντίδης

ΕΘΝΙΚΗΣ
ΑΜΥΝΑΣ

Π. Μπεγλίτης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Ν. Σηφουνάκης

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Τ. Χυτήρης

**Τροποποιούμενες ή καταργούμενες διατάξεις
με το σχέδιο νόμου
«Τροποποίηση του Ν. 3126/2003 για την ποινική ευθύνη των Υπουργών»**

1. Με το άρθρο 1 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 3126/2003 (Α' 66), που ορίζει τα εξής:

1. Οι αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ. 1 του νόμου αυτού παράγονται με τη συμπλήρωση πέντε (5) ετών από την ημέρα που τελέστηκαν. Η προθεσμία της παραγραφής του προηγούμενου εδαφίου αναστέλλεται μόνο στις εξής περιπτώσεις: α) όσο διαρκεί η βουλευτική περίοδος, κατά τη διάρκεια της οποίας τελέστηκε η πράξη, εκτός αν στο μεταξύ εκδόθηκε η απόφαση του άρθρου 6 παρ. 2 του νόμου αυτού, β) όσο διαρκεί η κύρια διαδικασία και γ) όσο ισχύει η απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, για την αναστολή της δίωξης, της διαδικασίας ή της κύριας διαδικασίας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 6 παρ. 5 του νόμου αυτού. Σε κάθε περίπτωση η παραγραφή επέρχεται με τη συμπλήρωση δέκα (10) ετών από την τέλεση της πράξης.

2. Με το άρθρο 2 αντικαθίσταται το άρθρο 5 του ν. 3126/2003, που ορίζει τα εξής:

Άρθρο 5

Κίνηση διαδικασίας - Προκαταρκτική εξέταση

1. Η διαδικασία της ποινικής δίωξης κινείται εφόσον το ζητήσουν εγγράφως, με συγκεκριμένη αναφορά στα στοιχεία της αξιόποινης πράξης και μινεία των διατάξεων που παραβιάστηκαν, τριάντα (30) τουλάχιστον βουλευτές, διαφορετικά είναι παράδεκτη.

2. Η Βούλη, αφού υποβληθεί το ανωτέρω αίτημα στο Προεδρείο, με απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών, συγκροτεί, σύμφωνα με τον Κανονισμό της, ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, άλλως η πρόταση απορρίπτεται ως προδήλως αβάσιμη. Με την απόφαση που διατάσσει προκαταρκτική εξέταση τάσσεται και προθεσμία για την ολοκλήρωσή της και την υποβολή εγγράφου πορίσματος προς την Ολομέλεια μαζί με το αποδεικτικό υλικό.

3. Η επιτροπή έχει όλες τις αρμοδιότητες του Εισαγγελέα Πρωτοδικών όταν αυτός ενεργεί προκαταρκτική εξέταση και μπορεί να αναθέτει σε Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών ή Εφετών την ενέργεια ειδικότερων πράξεων σχετικών με το αντικείμενο της προκαταρκτικής εξέτασης. Εκείνος, κατά του οποίου στρέφεται η πρόταση δίωξης καλείται από την επιτροπή να δώσει εξηγήσεις αν το επιθυμεί.

4. Το πόρισμα της παραγράφου 2 πρέπει να είναι αιτιολογημένο και να περιέχει ιδίως τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά μέσα που οδηγούν σε αυτά, όπως προέκυψαν κατά την προκαταρκτική εξέταση, την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στις εφαρμόζόμενες ποινικές διατάξεις και σαφή πρόταση για την άσκηση ή μη ποινικής δίωξης. Αιτιολογημένη πρέπει να είναι και η πρόταση της τυχόν μειοψηφίας, η οποία καταχωρίζεται σε χωριστό κεφάλαιο του ίδιου πορίσματος.

5. Εάν η Ολομέλεια της Βουλής απορρίψει, κατά την παράγραφο 2 εδ. α περίπτωση δεύτερη, ως προδήλως αβάσιμη την πρόταση για την άσκηση ποινικής δίωξης, νέα πρόταση, που στηρίζεται στα ίδια πραγματικά περιστατικά είναι απαράδεκτη.

3. Με το άρθρο 3 παρ.1 αντικαθίσταται στην παρ.3 του άρθρου 7 του ν.3126/2003 η εντός παρενθέσεως φράση:

3. Αν η Βούλη απορρίψει ως προδήλως αβάσιμη την πρόταση για την άσκηση ποινικής δίωξης (**άρθρο 5 παρ. 2**) ή αποφασίσει να μην ασκήσει δίωξη (άρθρο 6 παρ. 2), δεν τίθεται ως προς τους συμμετόχους η δικαιοδοσία των τακτικών ποινικών δικαστηρίων, ως προς τους οποίους στην περίπτωση αυτή παύουν να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του νόμου αυτού.

4. Με το άρθρο 3 παρ.2 αντικαθίσταται στην παρ.4 του άρθρου 17 του ν.3126/2003 η φράση :

4. Αν συντρέχει περίπτωση επανάληψης της διαδικασίας υπέρ του καταδικασμένου για τους λόγους που προβλέπονται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις **των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 5** και 1 και 2 του άρθρου 6 του νόμου αυτού.

5. Με το άρθρο 5 αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 10 του ν.3126/2003, που ορίζει τα εξής:

3. Σε Υπουργό εν ενεργεία ή μη, δεν επιτρέπεται βίαιη προσαγωγή, σύλληψη, προσωρινή κράτηση ή επιβολή περιοριστικών όρων.

6. Με το άρθρο 6 αντικαθίστανται ο τίτλος και η παράγραφος 1 του άρθρου 17 του ν. 3126/2003, που ορίζουν ως εξής:

Άρθρο 17
Απόφαση

1. Η απόφαση του Ειδικού Δικαστηρίου είναι αμετάκλητη.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Τροποποίηση του ν. 3126/2003 για την ποινική ευθύνη των Υπουργών

Άρθρο 1

Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 3126/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 παραγράφονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στις διατάξεις των άρθρων 111 και 112 του Ποινικού Κώδικα. Η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 113 παράγραφοι 1 έως 3 του Ποινικού Κώδικα, και στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) όσο διαρκεί η βουλευτική περίοδος, κατά τη διάρκεια της οποίας τελέστηκε η πράξη και β) όσο ισχύει η απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής για την αναστολή της ποινικής δίωξης, της προδικασίας ή της κύριας διαδικασίας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 6.»

Άρθρο 2

Το άρθρο 5 του ν. 3126/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η πρόταση για άσκηση της ποινικής δίωξης υποβάλλεται από τριάντα τουλάχιστον βουλευτές, με συγκεκριμένη αναφορά στα στοιχεία της αξιόποινης πράξης και μνεία των διατάξεων που παραβιάστηκαν, διαφορετικά είναι απαράδεκτη.

2. Η Βουλή, αφού υποβληθεί το ανωτέρω αίτημα στο Προεδρείο, με απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών, αναθέτει σε τριμελές γνωμοδοτικό συμβούλιο τον νομικό έλεγχο των στοιχείων της κατηγορίας και την αξιολόγηση της ουσιαστικής βασιμότητας αυτών. Με την ίδια απόφαση τάσσεται προθεσμία για την ολοκλήρωση του ελέγχου και την παράδοση της γνωμοδότησης στον Πρόεδρο της Βουλής.

Το γνωμοδοτικό συμβούλιο αποτελείται από έναν αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και δύο εισαγγελείς εφετών, οι οποίοι κληρώνονται, με τους αναπληρωματικούς τους, σε δημόσια συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής, που προσκαλείται ειδικά γι' αυτό, μεταξύ όλων των αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου και όλων των εισαγγελέων εφετών που υπηρετούν στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών. Για τη διενέργεια της κλήρωσης ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αποστέλλει στον Πρόεδρο της Βουλής κατάλογο των ανωτέρω δικαστικών λειτουργών, που υπηρετούν στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου και στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών.

3. Το γνωμοδοτικό συμβούλιο, μετά τον νομικό έλεγχο των στοιχείων της κατηγορίας και την αξιολόγηση της ουσιαστικής βασιμότητας αυτών, γνωμοδοτεί εάν συντρέχει περίπτωση για διερεύνηση ποινικής ευθύνης Υπουργού, από την ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή της παραγράφου 4.

4. Η γνωμοδότηση του γνωμοδοτικού συμβουλίου παραδίδεται στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, ανακοινώνεται στην Ολομέλειά της και διανέμεται στους βουλευτές. Στη συνέχεια η Βουλή, με απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών, συγκροτεί, σύμφωνα με τον Κανονισμό

της, ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης. Διαφορετικά, η πρόταση απορρίπτεται ως προδήλως αβάσιμη. Με την ίδια απόφαση τάσσεται και προθεσμία για την ολοκλήρωση της προκαταρκτικής εξέτασης και την υποβολή του εγγράφου πορίσματος αυτής προς την Ολομέλεια μαζί με το αποδεικτικό υλικό.

5. Η επιτροπή έχει όλες τις αρμοδιότητες του εισαγγελέα πρωτοδικών όταν αυτός ενεργεί προκαταρκτική εξέταση και μπορεί να αναθέτει σε εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή εφετών την ενέργεια ειδικότερων πράξεων σχετικών με το αντικείμενο της προκαταρκτικής εξέτασης. Κατά την προκαταρκτική εξέταση, εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η πρόταση δίωξης καλείται από την επιτροπή να δώσει εξηγήσεις.

Όταν η αξιόποινη πράξη για την οποία διενεργείται προκαταρκτική εξέταση συνεπάγεται για τον Υπουργό οικονομικά οφέλη, κατά την έννοια του άρθρου 76 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα, η επιτροπή διατάσσει την κατάσχεσή τους. Για τα κατασχεθέντα αποφαινεται το Δικαστικό Συμβούλιο του άρθρου 8, με το βούλευμα που εκδίδεται για την κατηγορία, κατά τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 11.

6. Το πόρισμα του τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 4 πρέπει να είναι αιτιολογημένο και να περιέχει ιδίως τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά μέσα που οδηγούν σε αυτά, όπως προέκυψαν κατά την προκαταρκτική εξέταση, την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στις εφαρμοζόμενες ποινικές διατάξεις και σαφή πρόταση για την άσκηση ή μη της ποινικής δίωξης. Αιτιολογημένη πρέπει να είναι και η πρόταση της τυχόν μειοψηφίας, η οποία καταχωρίζεται σε χωριστό κεφάλαιο του ίδιου πορίσματος.

7. Εάν η Ολομέλεια της Βουλής απορρίψει, κατά το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4, ως προδήλως αβάσιμη την πρόταση για την άσκηση της ποινικής δίωξης, νέα πρόταση που στηρίζεται στα ίδια πραγματικά περιστατικά είναι απαράδεκτη.»

Άρθρο 3

1. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 7 του ν. 3126/2003 η εντός παρενθέσεως φράση «(άρθρο 5 παρ. 2)» αντικαθίσταται με τη φράση «(άρθρο 5 παρ. 4)».

2. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 17 του ν. 3126/2003 η φράση «των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 5» αντικαθίσταται με τη φράση «των παραγράφων 2 έως και 6 του άρθρου 5».

Άρθρο 4

Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 10 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Εφόσον η πράξη για την οποία διενεργείται ανάκριση είναι σε βαθμό κακουργήματος, ο ανακριτής, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, μπορεί να απαγορεύσει την κίνηση κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, καθώς και το άνοιγμα των θυρίδων θησαυροφυλακίου του κατηγορουμένου, έστω και κοινών οποιουδήποτε είδους με άλλο πρόσωπο, όταν υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή οι θυρίδες περιέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από την

τέλεση του ανωτέρω εγκλήματος. Από την απαγόρευση εξαιρούνται λογαριασμοί και ποσά τα οποία είναι αναγκαία για την κάλυψη των γενικότερων δαπανών διαβίωσης του κατηγορουμένου και της οικογένειάς του, των εξόδων για τη νομική του υποστήριξη και των βασικών εξόδων για τη διατήρηση των δεσμευμένων ως άνω στοιχείων. Η διάταξη του ανακριτή επέχει θέση έκθεσης κατάσχεσης και επιδίδεται στον κατηγορούμενο και στο διευθυντικό στέλεχος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή κοινής θυρίδας η διάταξη επιδίδεται και στον τρίτο. Η απαγόρευση ισχύει από τη χρονική στιγμή της επίδοσης της διάταξης του ανακριτή στο πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Από τότε απαγορεύεται το άνοιγμα της θυρίδας και είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου εκταμίευση χρημάτων από το λογαριασμό ή εκποίηση τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Ο κατηγορούμενος και ο τρίτος δικαιούνται να ζητήσουν την άρση της διάταξης του ανακριτή, με αίτηση που απευθύνεται προς το Δικαστικό Συμβούλιο και κατατίθεται στον ανακριτή ή τον εισαγγελέα, μέσα σε είκοσι ημέρες από την επίδοση σε αυτόν της διάταξης. Στη σύνθεση του Συμβουλίου, που κρίνει την αίτηση, δεν μετέχει ο ανακριτής. Η υποβολή της αίτησης και η προθεσμία της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της διάταξης. Η διάταξη ανακαλείται αν προκύψουν νέα στοιχεία.»

Άρθρο 5

Η παράγραφος 3 του άρθρου 10 του ν. 3126/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Κατά Υπουργού, εν ενεργεία ή μη, δεν επιτρέπεται η έκδοση εντάλματος βίαιης προσαγωγής, σύλληψης και προσωρινής κράτησης. Επιτρέπεται η επιβολή περιοριστικών όρων, κατά τους όρους των άρθρων 282 παράγραφοι 1 και 2 και 296 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.»

Άρθρο 6

Ο τίτλος και η παράγραφος 1 του άρθρου 17 του ν. 3126/2003 αντικαθίστανται ως εξής:

«Τέλος της ποινικής δίκης - Απόφαση

1. Η ποινική δίκη κατά Υπουργού τελειώνει σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 370 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και η κατάρτιση και δημοσίευση της απόφασης γίνεται κατά το άρθρο 371 του ίδιου Κώδικα. Για την τύχη των πραγμάτων που κατασχέθηκαν αποφασίζει το Δικαστήριο με την τελειωτική απόφαση, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 373 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Η απόφαση του Ειδικού Δικαστηρίου είναι αμετάκλητη.»

Άρθρο 7

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 8 Μαρτίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ι. Ραγκούσης

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Δ. Δρούτσας

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Μ. Χρυσοχοϊδης

ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Α. Διαμαντοπούλου

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Λ. Κατσέλη

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Κ. Σκανδαλίδης

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Χρ. Παπουτσή

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Χ. Παμπούκης

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Μ. Ξενογιαννακοπούλου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Σ. Ξυνίδης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Παπακωνσταντίνου

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Ευάγ. Βενιζέλος

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κ. Μπιρμπίλη

ΥΠΟΔΟΜΩΝ,
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Δ. Ρέππας

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Α. Λοβέρδος

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Χ. Καστανίδης

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Π. Γερουλάνος

ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ,
ΝΗΣΩΝ ΚΑΙ
ΑΛΙΕΙΑΣ

Ι. Διαμαντίδης

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ
ΑΜΥΝΑΣ

Π. Μπεγλίτης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Ν. Σηφουνάκης

ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Φ. Γεννηματά

Γ. Κουτρουμάνης

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Τ. Χυτήρης

Αριθ. 60/8/2011

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Τροποποίηση του ν. 3126/2003, για την ποινική ευθύνη των Υπουργών»

Α. Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, τροποποιείται – συμπληρώνεται το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο (ν. 3126/2003), σχετικά με την ποινική ευθύνη των Υπουργών, για πλημμελήματα και κακουργήματα που τελούνται από αυτούς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ακόμη και αν έχουν παύσει να έχουν την ιδιότητα αυτή. Ειδικότερα, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1.α. Για την παραγραφή των προαναφερόμενων αξιόποινων πράξεων, εφαρμόζονται, εφεξής, οι διατάξεις των άρθρων 111 και 112 του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ., π.δ. 283/1985).

β. Η σχετική προθεσμία αναστέλλεται για τους ειδικά οριζόμενους λόγους, καθώς και για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 113 παρ. 1-3 του Π.Κ. (άρθρο 1)

2.α. Προβλέπεται η σύσταση τριμελούς γνωμοδοτικού συμβουλίου, με την οριζόμενη συγκρότηση, στο οποίο η Βουλή αναθέτει τη διενέργεια νομικού ελέγχου των στοιχείων της αξιόποινης πράξης, για την οποία κινείται η διαδικασία ποινικής δίωξης, και την αξιολόγηση της ουσιαστικής βασιμότητας αυτών. Περαιτέρω, το εν λόγω συμβούλιο γνωμοδοτεί εάν συντρέχει περίπτωση διερεύνησης από την ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή της ποινικής ευθύνης Υπουργού.

β. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία συγκρότησης και τη λειτουργία του προαναφερόμενου συμβουλίου.

γ.ι) Παρέχεται η δυνατότητα στην ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή, να διατάσσει κατάσχεση, όταν η αξιόποινη πράξη για την οποία διενεργείται προκαταρκτική εξέταση συνεπάγεται για τον Υπουργό οικονομικά οφέλη, κατά την έννοια του άρθρου 76 παρ. 1 του Π.Κ.

ii) Για τα κατασχεθέντα αποφαινεται το αρμόδιο Δικαστικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες σχετικές διατάξεις. (άρθρα 2 – 4)

3.α. Παρέχεται η δυνατότητα στον ανακριτή, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του εισαγγελέα, εφόσον διενεργείται προανάκριση για αξιόποινη πράξη σε βαθμό κακουργήματος, να απαγορεύσει την κίνηση κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, καθώς και το άνοιγμα των θυρίδων θησαυροφυ-

λακίου του κατηγορουμένου, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

β. Προσδιορίζονται ρητά οι λογαριασμοί που εξαιρούνται από την απαγόρευση.

γ. Η προαναφερόμενη διάταξη του ανακριτή επέχει θέση έκθεσης κατάσχεσης και επιδίδεται στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα (κατηγορούμενο, υπεύθυνο πιστωτικών ιδρυμάτων και τρίτους).

δ. Ο κατηγορούμενος και ο τρίτος έχουν δικαίωμα να ζητήσουν από το Δικαστικό Συμβούλιο την άρση της διάταξης του ανακριτή, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία. Η υποβολή σχετικής αίτησης και η προθεσμία της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της διάταξης.

ε. Η διάταξη του ανακριτή ανακαλείται αν ανακúψουν νέα στοιχεία. (άρθρο 5)

4. Επιτρέπεται, εφεξής, η επιβολή κατά Υπουργού, εν ενεργεία ή μη, περιοριστικών όρων (παροχή εγγύησης, υποχρέωση εμφάνισης στον ανακριτή κ.λπ.), σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 282 παρ. 1 και 2 και 296 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ., π.δ. 258/1986).

(άρθρο 6)

5. Για την περάτωση της ποινικής δίκης κατά Υπουργού, την κατάρτιση και δημοσίευση της απόφασης και την τύχη των πραγμάτων που κατασχέθηκαν, εφαρμόζονται αντίστοιχα οι διατάξεις των άρθρων 370, 371 και 373 του Κ.Π.Δ. (άρθρο 7)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, από τις οποίες δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, ενδέχεται να επέλθει αύξηση δημόσιας περιουσίας, από τυχόν δήμευση αντικειμένων που έχουν κατασχεθεί, μετά την τελειωτική απόφαση ποινικής δίκης κατά Υπουργού (άρθρο 7 σε συνδυασμό με το άρθρο 373 του Κ.Π.Δ.).

Αθήνα, 3 Μαρτίου 2011

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΑΝΤΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΕΦΕΤΩΝ, ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210-77 67 540

E-MAIL: ppanagiotopoulos@justice.gov.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 3126/2003

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ**ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:**

Με το προκείμενο Σχέδιο Νόμου επιχειρούνται διορθωτικές παρεμβάσεις στον ισχύοντα νόμο 3126/2003, για την ποινική ευθύνη των Υπουργών, τόσες όσες επιτρέπει το άρθρο 86 του Συντάγματος το οποίο περιγράφει λεπτομερώς το σχετικό ρυθμιστικό πλαίσιο, προς τον σκοπό όπως εξαλειφθούν ανεπίτρεπτες διακρίσεις υπέρ των Υπουργών οι οποίες δεν επιβάλλονται από το Σύνταγμα. Ακόμη, με το Σχέδιο Νόμου, προτείνεται η θεσμοθέτηση ενός νέου σταδίου αξιολόγησης των στοιχείων που σχετίζονται με αξιόποινες πράξεις Υπουργών. Έτσι, προτού η Βουλή αποφασίσει για τη σύσταση Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, συγκροτείται Τριμελές Γνωμοδοτικό Συμβούλιο, αποτελούμενο από ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς, το οποίο προβαίνει στο νομικό και ουσιαστικό έλεγχο της βασιμότητας των στοιχείων και γνωμοδοτεί εάν προκύπτει ανάγκη διερεύνησης ποινικής ευθύνης Υπουργού.

ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Η προώθηση και ψήφιση των αξιολογούμενων ρυθμίσεων του σχεδίου νόμου επιβάλλεται από το γεγονός ότι υπό το ισχύον καθεστώς υπήρχαν ανεπίτρεπτες διακρίσεις υπέρ των Υπουργών οι οποίες δεν επιβάλλονταν από το Σύνταγμα και παρίσταται ανάγκη να εξαλειφθούν αυτές, το δε Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με τη νομοθετική αυτή πρωτοβουλία, απαντά στην εύλογη απαίτηση των πολιτών να καταστεί αποτελεσματική η διερεύνηση πιθανών ποινικών ευθυνών κυβερνητικών στελεχών σε υποθέσεις δημοσίου συμφέροντος.

1.2. Το παρόν σχέδιο νόμου έχει ως σκοπό να βελτιώσει το νόμο για την ποινική ευθύνη των Υπουργών, εξαλείφοντας αφενός τις ανεπίτρεπτες διακρίσεις που υπάρχουν υπέρ των Υπουργών, αφετέρου δε να διευκολύνει το ανακριτικό έργο, με την πρόβλεψη των δικονομικών μέτρων που εισηγείται

1.3. Οι περιλαμβανόμενες στο σχέδιο νόμου ρυθμίσεις επηρεάζουν έμμεσα το σύνολο της κοινωνίας, αφού με αυτές επιχειρείται η μείζων διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος, από επίορκους Υπουργούς, οι οποίοι ζημιώνουν το κράτος καταχρώμενοι της εμπιστοσύνης των πολιτών.

2. Καταλληλότητα

2.1. Στο παρελθόν είχαν γίνει παρόμοιες προσπάθειες με τον ν. 3126/2003.

2.2. Το επιχειρούμενο να αντιμετωπιστεί πρόβλημα έχει να κάνει με το ιδιαίτερο ενδιαφέρον του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Κυβέρνησης γενικότερα, ώστε να επέλθουν μεταβολές στο νόμο για την ποινική ευθύνη των Υπουργών, προκειμένου να ικανοποιηθεί η καθολικά εκφραζόμενη απαίτηση των πολιτών προς λήψη παντός είδους μέτρου για γρήγορη και ασφαλή αλλά και δίκαιη εκδίκαση των αξιόποινων πράξεων των Υπουργών.

2.3. Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου είναι άμεσα εφαρμόσιμες στο σύνολό τους, χωρίς να είναι αναγκαία η προηγούμενη έκδοση προεδρικού διατάγματος ή κανονιστικής πράξης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου δεν θα προκληθεί πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση, μάλιστα θα μπορούσε να ειπωθεί ότι με την προβλεπόμενη στο σχέδιο νόμου κατάσχεση και πιθανή δήμευση υπέρ του Δημοσίου των οικονομικών ωφελημάτων που συνδέονται με αξιόποινη πράξη Υπουργού θα υπάρξει και όφελος για το Δημόσιο.

4. Συνέπειες στην κοινωνία, στους πολίτες, στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

4.1. Με την επιχειρούμενη, με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου, τροποποίηση του νόμου για την ποινική ευθύνη των Υπουργών, γίνεται πιο ποιοτική και πιο αποδοτική η απονομή της δικαιοσύνης αναφορικά με τα εγκλήματα που οι Υπουργοί τέλεσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, γεγονός που έχει συνέπειες για όλη την κοινωνία.

5. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

5.1. Το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση στην οποία συμμετείχαν φορείς και πολλοί πολίτες.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 3126/2003 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

Το σχέδιο νόμου αναρτήθηκε σε Δημόσια Διαβούλευση στις 20 Ιανουαρίου 2011 με τίτλο «Τροποποίηση του Ν. 3126/2003 για την ποινική ευθύνη των Υπουργών»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

20 Ιανουαρίου 2011

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

31 Ιανουαρίου 2011

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ:

ΣΥΝΟΛΙΚΑ:

206

ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ:

-Άρθρο 1 – 129 Σχόλια

Άρθρο 6 - 18 Σχόλια

-Άρθρο 2 - 17 Σχόλια

Άρθρο 7 - 18 Σχόλια

-Άρθρο 3 - 13 Σχόλια

-Άρθρο 4 - 4 Σχόλια

-Άρθρο 5 - 7 Σχόλια

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ:

Κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης, υποβλήθηκαν σχόλια από σημαντικό αριθμό πολιτών. Από το σύνολο των παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν, καθίσταται έκδηλη η εύλογη απαίτηση των πολιτών να καταστεί αποτελεσματική η διερεύνηση πιθανών ποινικών ευθυνών κυβερνητικών στελεχών σε υποθέσεις δημοσίου ενδιαφέροντος. Η ανάγκη για την άμεση λήψη μέτρων προς την κατεύθυνση αυτή είναι επιτακτική, πλην όμως η παρέμβαση του κοινού νομοθέτη δεν μπορεί παρά να κινείται εντός του ισχύοντος συνταγματικού πλαισίου. Τα σχόλια των συμμετεχόντων μπορούν να κωδικοποιηθούν στα εξής θεματικά αντικείμενα: α) ως προς το ζήτημα της παραγραφής, β) των ευνοϊκών διακρίσεων που υπάρχουν στον ισχύοντα νόμο για τους Υπουργούς, γ) για το Τριμελές Γνωμοδοτικό Συμβούλιο και δ) ως προς το ζήτημα της κατάσχεσης.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ:

ΑΡΘΡΟ 1

ΣΧΟΛΙΑ:

Τα σχόλια της πλειονότητας των συμμετασχόντων στη δημόσια διαβούλευση πολιτών επικεντρώθηκαν στο άρθρο αυτό και αφορούσαν το ζήτημα της παραγραφής.

Κοινή ήταν η διαπίστωση, σχεδόν όλων, ότι για τον Υπουργό που καταχράστηκε την εμπιστοσύνη των πολιτών και γενόμενος επίορκος ζημίωσε με οποιοδήποτε τρόπο τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου, δεν πρέπει να ισχύει καμία παραγραφή.

Όπως δεν πρέπει να γίνεται και διαχωρισμός μεταξύ των αξιοποιώνων πράξεων των Υπουργών με τις αντίστοιχες των πολιτών.

Οι περισσότεροι των συμμετασχόντων ζήτησαν άρση όλων των ευνοϊκών διακρίσεων που ισχύουν για τους Υπουργούς και μερικοί εξ αυτών άμεση αλλαγή του άρθρου 86 του Συντάγματος.

ΑΡΘΡΟ 2

ΣΧΟΛΙΑ:

Οι περισσότεροι των πολιτών θεωρούν σωστή τη ρύθμιση, για το λόγο ότι οι δικαστικοί λειτουργοί καλλίτερα από κάθε άλλον μπορούν να εκτιμήσουν τα στοιχεία που συνδέονται με ποινική ευθύνη Υπουργών και περαιτέρω εκτιμούν, ότι οι Εξεταστικές Επιτροπές της Βουλής δεν είναι επαρκώς εξειδικευμένες με την προκαταρκτική εξέταση τέτοιων πράξεων, όσο οι δικαστικοί λειτουργοί, και δαπανούν πολύτιμο χρόνο και εν πολλοίς αποτυγχάνουν του έργου που τους ανατίθεται, γι αυτό προτείνουν, κάτι βεβαίως που μπορεί να γίνει μόνο με αναθέωση του Συντάγματος, ότι τόσο η προκαταρκτική εξέταση όσο και η ανάκριση πρέπει να γίνεται μόνο από την τακτική δικαιοσύνη, όπως για όλους τους πολίτες.

Εκφράσθηκαν, όμως, επιμέρους αντιρρήσεις ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση πιθανόν να επέρχεται σύγχυση μεταξύ της νομοθετικής και δικαστικής εξουσίας, ενώ κάποιοι επικαλέστηκαν τέως ανώτατο εισαγγελικό λειτουργό, ο οποίος με τις ενέργειές του προσπάθησε να συγκαλύψει σκάνδαλο, κατ' εντολή της Κυβέρνησης.

Ακόμη, επισημάνθηκε το γεγονός ότι η γνώμη του Τριμελούς Γνωμοδοτικού Συμβουλίου θα είναι καθοριστική και θα είναι μάλλον δύσκολο στους Βουλευτές να αποστούν της γνωμοδότησης τούτου, ενώ μεμονωμένα εκφράστηκε η άποψη ότι το Τριμελές Γνωμοδοτικό Συμβούλιο πρέπει να έχει όχι απλώς γνωμοδοτική αρμοδιότητα, αλλά να αποφασίζει για την παραπομπή. Κάτι, όμως, που μπορεί να γίνει μόνο με αναθέωση του Συντάγματος.

ΑΡΘΡΟ 3

ΣΧΟΛΙΑ:

Όλα τα σχόλια θεωρούν πολύ σωστή τη ρύθμιση, για την κατάσχεση των οικονομικών ωφελημάτων που συνεπάγεται η διερευνώμενη πράξη του Υπουργού. Εισέφεραν δε απόψεις με ποιό τρόπο μπορεί να γίνεται η τεκμηρίωση τούτων.

Μερικοί των συμμετασχόντων εξέφρασαν την άποψη ότι πρέπει να γίνεται κατάσχεση και των ωφελημάτων που περιήλθαν σε συγγενικά πρόσωπα του Υπουργού, κάτι όμως που δεν το αποκλείει η προτεινόμενη ρύθμιση.

ΑΡΘΡΟ 4

ΣΧΟΛΙΑ:

Επί του περιεχομένου του άρθρου αυτού δεν υπήρξαν σχόλια. Τα 4 σχόλια αφορούν άλλα θέματα.

ΑΡΘΡΟ 5**ΣΧΟΛΙΑ:**

Η παρούσα διάταξη του σχεδίου νόμου, για την δέσμευση, ήτοι απαγόρευση κίνησης κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων και χρηματοπιστωτικών προϊόντων, βρήκε λίαν ευμενή απήχηση από το σύνολο των σχολίων. Μάλιστα, εκφράσθηκε η άποψη να μην γίνεται καμία εξαίρεση, ούτε δηλαδή για τους λογαριασμούς που περιέχουν ποσά που είναι αναγκαία για τις δαπάνες διαβίωσης του κατηγορουμένου Υπουργού και της οικογένειάς του.

ΑΡΘΡΟ 6**ΣΧΟΛΙΑ:**

Όλοι οι συμμετέχοντες της δημόσιας διαβούλευσης τάχθηκαν αναφανδόν υπέρ της επιβολής περιοριστικών όρων στον κατηγορούμενο Υπουργό, όπως αυτοί (περιοριστικοί όροι) ισχύουν και επιβάλλονται για τον κάθε πολίτη. Μερικοί δε εξ αυτών ζήτησαν και την λήψη και των σκληρών μέτρων δικονομικού καταναγκασμού: ένταλμα σύλληψης και προσωρινής κράτησης.

ΑΡΘΡΟ 7**ΣΧΟΛΙΑ:**

Ενταύθα, τέλος, τονίσθηκε η ανάγκη κατάργησης της ειδικής δωσιδικίας των Υπουργών και αυτοί να δικάζονται από τα κοινά δικαστήρια, στο πλαίσιο της ισότητας και της ισονομίας.